

IŠVADA

2018 m. rugsėjo 12 d.

Vilnius

Dėl Seimo Peticijų komisijos sprendimo

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija (toliau – Komisija) 2018 m. rugsėjo 12 d. posėdyje iš esmės išnagrinėjo Virginijaus Jurgaičio peticiją „Dėl įstatymo tobulinimo“ ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktą pasiūlymą Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – Kodeksas) 325 straipsnio 2 dalyje nustatyti, kad teisėjai gali atidėti nutarties paskelbimą, kai procesas vykdomas tik žodinio proceso tvarka; kai procesas vykdomas rašytinio proceso tvarka nutartis skelbiama posėdžio dieną, taip pat analogiškai pakeisti Kodekso 269 straipsnį.

Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad galimybė tam tikram laikotarpiui atidėti teismo sprendimo priėmimą ir paskelbimą procesiniame įstatyme yra nustatyta tikslingai. Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją įstatymų leidėjas turi įgaliojimus nustatyti protingus terminus, per kuriuos turi būti paskelbtas argumentuotas baigiamasis teismo aktas. Galimybė teismui atidėti sprendimo (nutarties) priėmimą ir paskelbimą neturėtų būti siejama su tuo, ar byla nagrinėjama žodinio, ar rašytinio proceso tvarka. Abiem atvejais, pasibaigus bylos nagrinėjimui, turi būti priimamas argumentuotas teismo sprendimas (nutartis), susidedantis iš visų procesiniame įstatyme nurodytų struktūrinių dalių, kurioms kokybiškai parengti gali prireikti papildomo laiko.

Kodekso 269 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teismas, išnagrinėjęs bylą, gali nutarti sprendimą priimti ir paskelbti *ne vėliau kaip per dvidešimt dienų*. Šiuo laikotarpiu teisėjas gali nagrinėti kitas bylas. Sprendimas priimamas per teismo nustatytą terminą, o sprendimo paskelbimo data laikoma priėmimo data. Atitinkamai Kodekso 325 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad apeliacinės instancijos teismo sprendimas (nutartis) gali būti priimamas ir paskelbiamas *ne vėliau kaip per trisdešimt dienų* nuo bylos išnagrinėjimo teismo posėdyje dienos. Šiuo laikotarpiu teisėjai gali nagrinėti kitas bylas.

Manytina, kad galimybė tam tikram laikotarpiui atidėti teismo sprendimo priėmimą ir paskelbimą procesiniame įstatyme yra nustatyta tikslingai. Vadovaujantis Kodekso 268 straipsnio 3 dalimi, priimamame sprendime turi būti visos Kodekso 270 straipsnio 1 dalyje nurodytos sprendimo dalys – įžanginė, aprašomoji, motyvuojamoji ir rezoliucinė. Todėl teismui, išnagrinėjusiam bylą, gali prireikti papildomo laiko, siekiant priimti visus formos ir turinio reikalavimus atitinkantį sprendimą (nutartį).

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2006 m. rugsėjo 21 d. nutarime konstatavo, kad bet kurio baigiamojo teismo akto (sprendimo, nuosprendžio, nutarties, nutarimo) surašymas dar prieš oficialiai jį priimant (t. y. teisėjams balsuojant dėl jo ir jį pasirašant) ir jį viešai paskelbiant nėra savitiksliis dalykas – tai yra priemonė, leidžianti užtikrinti, kad visos bylai turinčios reikšmės aplinkybės bus nustatytos būtent dar prieš oficialiai priimant ir viešai paskelbiant atitinkamą baigiamąjį teismo aktą, kad dar prieš oficialiai priimant tą baigiamąjį teismo aktą bus deramai įvertinti visi turintys reikšmės argumentai, kad į juos visus bus deramai įsigilinta, kad tinkamai bus pritaikyti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktai ir kt. Ne mažiau svarbu yra tai, kad baigiamojo teismo akto surašymas dar prieš oficialiai jį priimant ir viešai paskelbiant yra viena iš priemonių, leidžiančių pasiekti, kad visi kolegijos teisėjai (tais atvejais, kai bylą nagrinėja ne vienas teisėjas,

bet teisėjų kolegija) vienodai supras visus argumentus, pagrindžiančius tą baigiamąjį teismo aktą (net jeigu jie tuos argumentus skirtingai aiškina ir vertina), nes tik surašius baigiamąjį teismo aktą pagrindžiančius argumentus – jo priėmimo motyvus galima patikrinti ir įsitikinti, kad jie nėra nenuoseklūs, neprieštarauja vieni kitiems, neturi kitų trūkumų, o jeigu taip yra – tuos argumentus pakoreguoti; todėl būtina, kad jie būtų surašyti dar prieš oficialiai priimančią ir paskelbiančią baigiamąjį teismo aktą. Atsižvelgdamas į nurodytus argumentus, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas taip pat konstatavo, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją įstatymų leidėjas turi įgaliojimus nustatyti protingus terminus, per kuriuos turi būti paskelbtas argumentuotas baigiamasis teismo aktas.

Pažymėtina, kad galimybė teismui atidėti sprendimo (nutarties) priėmimą ir paskelbimą neturėtų būti siejama su tuo, ar byla nagrinėjama žodinio, ar rašytinio proceso tvarka. Abiem atvejais, pasibaigus bylos nagrinėjimui, turi būti priimamas argumentuotas teismo sprendimas (nutartis), susidedantis iš visų procesiniame įstatyme nurodytų struktūrinių dalių, o jam kokybiškai parengti, kaip jau minėta, gali prireikti papildomo laiko.

Peticijų komisija, vadovaudamasi Peticijų įstatymo 12 straipsnio 3 dalies ir Seimo Peticijų komisijos nuostatų 28 punktu, siūlo Seimo seniūnų sueigai įtraukti į Lietuvos Respublikos Seimo rudens sesijos darbotvarkę protokolinio nutarimo dėl Peticijų komisijos sprendimo dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos projektą.

PRIDEDAMA:

1. Virginijaus Jurgaičio peticijos kopija, 1 lapas.
2. Teisingumo ministerijos 2018 m. liepos 26 d. raštas Nr. (1.11)7R-4947, 2 lapai.
3. Išrašas iš Seimo Peticijų komisijos 2018 m. rugsėjo 12 d. posėdžio protokolo Nr. 250-P-13, 1 lapas.
5. Lietuvos Respublikos Seimo protokolinio nutarimo projektas, 1 lapas.

Komisijos pirmininkas

Petras Čimbaras